

Bildningsplan 2023 - 2025

Hyresgästföreningen region Stockholm

Bakgrund

Hyresgästföreningens bildningsstrategi samt regionens strategi *Folkrörelsen i bostadsområdet*, är de strategier som ligger till grund för denna bildningsplan och regionens bildningsarbete de kommande åren. I strategin *Folkrörelsen i bostadsområdet* står det bland annat att regionen ska utveckla bildningsverksamheten så att alla förtroendevalda och anställda har relevant kunskap för sitt uppdrag samt utveckla medlemsutbildningar. *Folkrörelsen i bostadsområdet* är uppdelad i tre huvudstrategier; *Ett systematiskt påverkansarbete och kraftfull opinionsbildning*, *En synlig och verklig medlemsnytta i bostadsområdena* och *En effektiv organisation som engagerar många medlemmar*. Regionens utbildningsutbud är även utplagd utifrån dessa huvudstrategier.

En inventering kring utbildningsbehovet i regionen påbörjades under hösten 2022 genom att ett antal samtal med förtroendevalda i föreningar, lokala hyresgästföreningar och regionstyrelsen samt med anställda med olika roller på regionkontoret genomfördes.

Inventeringen visade tydligt att det finns ett stort behov av att öka utbudet av utbildningar, både regionalt och lokalt. Åren med pandemin och dess omställningen till digital utbildning har varit bidragande orsaker till att många nya förtroendevalda inte fått den utbildning de behöver för att utvecklas i sina uppdrag. I inventeringen återkommer önskemål om utbildningar kring föreningskunskap samt funktionsutbildningar kring olika förtroendeuppdrag. Flera av föreningarna tar upp att de önskar hålla egna grundutbildningar men saknar stöd i form av handledarmaterial. Andra utbildningar som efterfrågas är en utbildning för förtroendevalda med förhandlingsuppdrag samt utbildningar kring bostadspolitik och påverkansarbete. Samtliga intervjuade anser att den digitala tekniken har skapat möjligheter för nya grupper att delta på utbildningar. Digitala utbildningar bör fortsättningsvis finnas kvar som ett komplement till fysiska utbildningar.

Denna bildningsplan har alltså tagits fram med avstamp i bildningsstrategin, strategin *Folkrörelsen i bostadsområdet* samt i inventeringen och beskriver olika utvecklingsområden som regionens bildningsgrupp behöver utveckla de kommande åren. Vi ser även till att det i bildningsplanen finns utrymme att stötta de behov och önskemål som kan tillkomma i verksamhetsplaneprocessen samt eventuella beslut som fattas i fullmäktige eller på stämman.

Utvecklingsområden

Bildningsgruppen har identifierat att antal utvecklingsområden som vi under åren 2023 - 2025 behöver arbeta med. Dessa områden beskrivs i nedan.

Tydlighet och struktur

Vi behöver tydliggöra vilka utbildningar som är grundutbildningar och behövs i olika förtroendeuppdrag och vilka som är mer av påbyggnadsutbildningar. För att öka tydligheten kommer vi att titta över namnen på utbildningarna och texterna som beskriver innehållet. I och med detta hoppas vi göra det enklare för föreningarna att ta ett ansvar för att rekrytera till utbildningarna.

Vi behöver ha en god framförhållning när vi planerar in utbildningar under året samtidigt som vi behöver vara flexibla för att kunna möta organisationens behov. Istället för att planera kursutbudet för ett halvår åt gången och skicka ut en tryckt katalog, delar vi in planeringen i tre delar under året och kursprogrammet kommer att kunna skrivas ut från hemsidan.

Tidsplan: Arbetet med att förbättra tydligheten och strukturen kring bildningsverksamheten är påbörjat. Vi har tagit upp frågan på bildningsträffar med föreningarnas kursansvariga på samt med folkrörelseutvecklarna för att ta in deras synpunkter. Ett nyhetsbrev skickas ut till BoM cirka två gånger i månaden för att informera om vad som är på gång inom bildningsverksamheten. Från hösten 2023 kommer cirka två möten per termin att genomföras där vi i dialog med folkrörelseutvecklarna planera bildningsverksamheten samt utvecklar tydligheten och strukturen.

Från och med hösten 2023 kommer ingen kurskatalog att tryckas, istället kommer ett kursprogram tas fram vid tre tillfällen per året. Denna fil kommer att finnas tillgänglig på hemsidan för utskrift.

Pedagogik

Kunskap är en sak, kompetens en annan. Med kompetens menar vi när en person har kunskaper som den vet hur den ska använda på ett klokt sätt i praktiken. Det är inte så enkelt att en förtroendevald får den kompetens den behöver för sitt uppdrag genom att gå en kurs under en dag eller en kväll. Vid ett kurstillfälle kan man få till sig kunskap men därefter behöver den förtroendevalda själv omvandla dessa kunskaper till kompetenser. Detta kan ske genom att tillsammans med andra testa sina kunskaper eller att vi erbjuder utbildningarna i flera steg där vi blandar teori med praktiska uppgifter.

Vi är en folkrörelse och våra utbildningar genomförs på ett folkbildningsmässigt sätt där deltagarna är delaktiga och medskapande i utbildningarna genom att bidra med sina erfarenheter, kunskaper och tankar. Deltagarnas olikheter bör ses som en fördel och inte ett hinder. Oavsett ålder, erfarenheter eller bakgrund har alla deltagare viktiga saker att bidra med till utbildningen.

Bildningsgruppen kommer under kommande år att arbeta igenom våra utbildningar tillsammans med kurshandledarna. Vi behöver ha en dialog med kurshandledarna kring vilket stöd de behöver från bildningsgruppen samt samtala kring följande frågor:

- Vad behöver deltagarna lära sig?
- Varför behöver deltagarna lära sig det?
- Vilka behov kring ämnesområdet finns i organisationen?
- På vilket sätt ska deltagarna kunna använda kunskaperna? Är det tillräckligt att deltagarna känner till något eller behöver de kunna tillämpa kunskaperna och skapa något eget?
- Hur kan utbildningen läggas upp så att lärandet kan ske på ett lustfyllt och effektivt sätt?
- Hur kan vi variera metoderna i utbildningarna så att de anpassas till olika lärstilar?
- Vilka metoder kan vi använda som gör att deltagarna får möjligheter att prova den nya kunskapen och på så sätt utveckla sina kompetenser?
- Hur kan vi utveckla utbildningarna så att deltagarna blir mer delaktiga och medskapande?

Tidsplan: Ett arbete med att i dialog med kursledare gå igenom och utveckla kursmaterial för aktuella utbildningar har påbörjats och kommer att pågå till att samtliga kurser gåtts igenom. Om möjligt kommer en utbildningsdag för folkrörelseutvecklare kring pedagogik och vuxnas lärande att planeras och genomföras under hösten 2023.

Stöd till kurshandledare

Bildningsgruppen håller under året cirka fyra bildningsträffar där föreningarnas bildningsansvariga samt förtroendevalda kurshandledare bjuds in. På träffarna diskuteras behov och önskemål av utbildningar för förtroendevalda och medlemmar samt behov av stöd till föreningar och lokala hyresgästföreningar som genomför egna utbildningar. Ett Teamsrum har skapats för bildningsansvariga, kursledare och folkrörelseutvecklare. I Teamet finns kanaler för de olika utbildningarna där kursledarna kan komma åt utbildningsmaterial samt dela med sig av material, tankar och idéer. I Teamet delas även tips och råd kring pedagogik och metoder. Med detta Team hoppas vi att de förtroendevalda som arbetar med bildning i föreningar också lättare får kontakt med varandra och kan hjälpas åt att hålla i utbildningar samt komma åt kursmaterial.

Vi behöver fler kursledare, både bland förtroendevalda och anställda. En handledarutbildning planeras till 2024. Vi kommer att undersöka möjligheterna att genomföra en sådan utbildning i samverkan med ABF alternativt en folkhögskola.

Tidsplan: Under hösten 2023 kommer arbetet med att ta fram en handledarutbildning att starta upp för att sedan genomföras under 2024. Arbetet med att få fler kursledare sker fortlöpande och i samarbete med BoM.

Stöd till föreningar och lokala hyresgästföreningar

Det finns utbildningar som regionen bör ansvara för och det finns utbildningar som föreningarna eller lokala hyresgästföreningar bör ansvara för. Vi bör tydliggöra vad som ligger

under vårt ansvarsområde samtidigt som vi behöver vara flexibla. Det ska vara möjligt för medlemmar och förtroendevalda att kunna kombinera ett yrkesliv och ett familjeliv med att engagera sig i Hyresgästföreningen, det är därför även en tillgänglighetsfråga att utbildningar även genomförs lokalt i bostadsområdena eller på en digital plattform. Arbetet med stöd till föreningar och de lokala hyresgästföreningarna behöver utvecklas i samarbete med folkrörelseutvecklarna. Bildningsgruppens uppgift är att vid behov och i mån av tid vara behjälpliga med kurshandledare samt ta fram och sammanställa kursmaterial. Vi bör även se över vilka utbildningar vi kan genomföra vid förfrågan.

Exempel på material som behöver tas fram:

- En verktygslåda för förtroendevalda (ta fram i samarbete med BoM)
- En handbok med tips och råd för de som är kurshandledare
- Handledarmaterial tas fram i föreningskunskap samt för olika funktionsutbildningar
- Lathund i att vara årsmötesordförande
- Idémateriel till utbildningar kring Hållbarhetsmålen – Agenda 2030

Tidsplan: Arbetet med att ta fram handledarmaterial i föreningskunskap, olika funktionsutbildningar samt lathund för årsmötesordförande har påbörjats och fortsätter under hösten 2023. Föreningarnas bildningsansvariga samt kursledare har från våren 2023 tillgång till ett Team där de kan ta del av kurs- och metodmaterial samt föra en dialog med bildningsgruppen, andra bildningsansvariga och kursledare. Bildningsträffar med förtroendevalda kursledare samt föreningarnas bildningsansvariga fortsätter. Under dessa träffar förs en dialog kring behov av stöd från bildningsgruppen.

Digital teknik

I strategin *Folkrörelsen i bostadsområdet* står det att regionen ska ställa om digitalt så att information, kunskap och stöd är lättillgängligt för medlemmar, förtroendevalda och anställda.

Den digitala tekniken som vi under pandemin tvingades till att lära oss är här för att stanna. Vi behöver dock arbeta vidare med frågor kring när och på vilket sätt vi ska använda den digitala tekniken. Digitaliseringen har ökat tillgängligheten för nya grupper med medlemmar och förtroendevalda att gå utbildningar, men den har även exkluderat andra grupper. Den som inte har den digitala utrustningen eller den kunskap som krävs har fått det svårare för att delta i hyresgästföreningens arbete. Vi tror att det även i framtiden kommer att finnas behov av grundläggande kurser kring digital teknik. Hur dessa behov ser ut bör vi undersöka närmare.

Det som uppstår i möten mellan människor är det som är kittet i en folkrörelseorganisation. Möten sker även i digitala forum, men kommunikationen i de digitala mötena har en tendens att bli stelare, kantigare och mer av en envägskommunikation. Vi behöver därför utveckla pedagogiken och metoderna i de digitala utbildningarna så att kursdeltagarna får en mer aktiv och medskapande roll.

Den digitala tekniken har även skapat nya möjligheter till samarbete mellan regionerna. Den nationella bildningsgruppen har beslutat att utveckla samarbetet över regiongränserna och bjuda in nationellt till webinarier och digitala utbildningar som kan ha många deltagare.

Möjligheten att ha medverkande på utbildningar som deltar på länk har även det öppnat nya möjligheter.

Tidsplan: Arbetet med att utveckla pedagogiken och metoderna vid digitala utbildningar pågår sedan våren 2023 i samarbete med kursledarna för de olika utbildningarna. Under hösten 2023 och våren 2024 kommer workshops kring digital teknik för förtroendevalda att planeras och genomföras. Från och med hösten 2023 bjuder regionerna in nationellt till webinarier.

Samarbeten

För att vi i regionens bildningsgrupp ska hålla oss uppdaterade kring de behov av utbildning som finns i organisationen behöver vi utveckla samarbetet med regionkontorets olika enheter, och då kanske främst med Boende- och medlemsutvecklingsenheten, då det är folkrörelseutvecklarna som har en nära kontakt med föreningsstyrelser och lokala hyresgästföreningar. Samarbeten med andra regioner och förbundskontoret bör även det utvecklas. Ett antal nationella bildningsträffar genomförs varje år där bildningsledare/bildningsstrateger från de olika regionerna deltar. På dessa träffar finns det möjligheter att samtala och dela med oss av tankar och idéer samt hitta områden där vi kan samarbeta. I och med den digitala tekniken har det öppnats nya möjligheter att ha gemensamma utbildningar och att delta eller medverka på varandras utbildningar.

I mars 2023 tecknades en överenskommelse mellan ABF och Hyresgästföreningen. Överenskommelsen tydliggör ABFs roll men blir också betydligt dyrare för oss i region Stockholm än tidigare. I nuläget har vissa av regionens föreningar samarbeten med ABF, andra inte. Regionens bildningsgrupp behöver inventera hur samarbetet ser ut i de olika föreningarna och därefter tillsammans med ABF utveckla samarbetet.

Vi bör undersöka möjligheter att genomföra samverkansutbildningar i med folkhögskolor. Samverkansutbildningar innebär att statsbidrag betalas ut för medverkan av lärare. Det finns i dag ett samarbete med Runö folkhögskola och kontakter med Långholmens folkhögskola har tagits.

Vi behöver även utveckla samarbeten med andra idéburna organisationer.

Tidsplan: Detta arbete är påbörjat och kommer att fortsätta löpande.

Vi har haft möten med BoM där folkrörelseutvecklarna fått möjlighet att lyfta sina behov och önskemål kring bildning samt samtalat kring hur samarbete mellan BoM och Bildning kan utvecklas. Från våren 2023 skickas ett nyhetsbrev med aktuell information från Bildning till folkrörelseutvecklarna ut regelbundet. Från hösten 2023 kommer Bildning och BoM planera in två gemensamma möten kring bildning under varje termin.

Ett arbete med att utveckla samarbetet med de andra regionerna inom Hyresgästföreningen har påbörjats. Till exempel har en styrelseutbildning tagits fram i samarbete med region Mitt. Inom den nationella bildningsgruppen har region Stockholm tagit initiativ till ett samarbete där vi tittar över möjligheten att genomföra digitala utbildningarna tillsammans. Detta arbete kommer att starta upp under hösten 2023. Från och med hösten 2023 bjuder regionerna in nationellt till webinarier.

Ett nytt centralt avtal kring samverkan mellan Hyresgästföreningen och ABF har tecknats under våren 2023. Vi har börjat arbetet med att inventera hur samarbetet ser ut i de olika kommunerna

i regionen och vad som behövs utvecklas. Detta arbete har startat under våren 2023. Under hösten 2023 kommer kontakter att tas med ABF för att utveckla samarbetet.

Initiativ till samarbete med olika idéburna organisationer och folkhögskolor kommer att ske utifrån behov och önskemål. Ett samarbete med Skådebanan har påbörjats under våren 2023.

Information kring region Stockholms bildningsverksamhet

Vi behöver bli synligare med vad vi gör i bildningsgruppen och vilka utbildningar och stöd vi kan erbjuda. Det ska vara enkelt för medlemmar och förtroendevalda att hitta information kring regionens bildningsverksamhet. Vi behöver titta över de kommunikationsvägar vi i dagsläget har och använder samt vilka vi behöva utveckla eller förändra. Målet är att göra informationen lättillgängligt både för de som vill ha information digitalt och de som föredrar det i pappersformat. Tillsammans med Kommunikationsenheten behöver vi titta över hur vi kan använda hemsidan och sociala medier.

Tidsplan: Från och med hösten 2023 kommer ingen kurskatalog att tryckas, istället kommer ett kursprogram tas fram vid tre tillfällen per året. Denna fil kommer att finnas tillgänglig på hemsidan för utskrift.

Under hösten 2023 kommer vi att tillsammans med webbansvarig på Kommunikationsenheten titta över informationen på hemsidan samt möjligheter att använda oss av sociala medier.

Ett nytt studieadministrativt system kommer att implementeras under hösten 2023 i och med detta kommer troligtvis vi upptäcka nya möjligheter till att få ut information till förtroendevalda och medlemmar.

Kursadministration

I dagsläget använder vi ett flertal olika parallella system för att hantera kursadministrationen, vilket är tidskrävande och krångligt. Under januari 2023 påbörjade vi i samarbete med förbundskontoret och de olika regionerna med att hitta ett nytt gemensamt digitalt system för kursadministrationen.

Tidsplan: Under september 2023 kommer region Stockholm som första region i Hyresgästföreningen att börja arbetet med att implementera det kursadministrativa systemet EduAdmin. Planen är att samtliga regioner kommer att ta det nya systemet i bruk under våren 2024

Kursprogram 2023

Folkrörelsen i bostadsområdet är uppdelad i tre huvudstrategier; *Ett systematiskt påverkansarbete och kraftfull opinionsbildning*, *En synlig och verklig medlemsnytta i bostadsområdena* och *En effektiv organisation som engagerar många medlemmar*. Nedan finns en översikt över de utbildningar som är inplanerade för 2023 uppdelade utifrån de tre strategierna. Ytterligare utbildningar och seminarium kan naturligtvis tillkomma kring aktuella och relevanta frågor.

Ett systematiskt påverkansarbete och kraftfull opinionsbildning

- Bostadspolitisk verkstad, 6 träffar under våren och hösten, för förtroendevalda (ny)
- Remissträffar, för remissansvariga och andra förtroendevalda som vill påverka genom remissarbete, ca 4 träffar per år (ny)
- Bostadspolitisk medlemsutbildning (utveckling)
- Bostadspolitiska seminarier, för medlemmar kring aktuella ämnen (utveckling)

En synlig och verklig medlemsnytta i bostadsområdena

- Upprustningsseminarier 6 kvällsträffar under våren och hösten, för förtroendevalda
- Samrådsutbildning för lokala hyresgästföreningar, för förtroendevalda i LH:n
- Träffar för lokalansvariga (ändrat till träffar istället för utbildning)
- Odling och juridik, för medlemmar (ny)
- Förhandlingsutbildning, för förtroendevalda i förhandlingsdelegationer och förhandlingsråd (ny)
- Hyresjuridik 1-3
- Rättigheter och skyldigheter, för medlemmar (genomförs lokalt vid förfrågan)
- Kvarboende i bostadsrättsföreningar, för medlemmar (utveckling)
- Hållbart boende - Agenda 2030, för medlemmar (utveckling)

En effektiv organisation som engagerar många medlemmar

- Introduktion till förtroendevalda i föreningsstyrelser
- Introduktion till förtroendevalda i lokal hyresgästförening
- Ordförande - ansvar och roller, för förtroendevalda i lokal hyresgästförening
- Sekreterare - ansvar och roller, för förtroendevalda i lokal hyresgästförening
- Ledamot - ansvar och roller, för förtroendevalda i lokal hyresgästförening
- Ekonomiutbildning 1-3, för förtroendevalda i lokal hyresgästförening (nytt upplägg)
- Styrelseutbildning (genomförs lokalt vid förfrågan)
- Informationskväll för ledamöter i fullmäktige
- Valberedningsutbildning (omarbetas)
- Revisorsträffar, för förtroendevalda
- Motionstorget för medlemmar
- Bildningsträffar för bildningsansvariga i föreningsstyrelser och kursledare
- Workshoppar kring digital teknik, för medlemmar/förtroendevalda (utveckling)
- Utbildning för mötespresidier (utveckling)
- Workshoppar för förtroendevalda ansvariga för hemsidor och social media (utveckling)

2024

Programmet för 2023 kommer att utvärderas och eventuella korrigeringar kommer att ske inför 2024. Utöver dessa utbildningar kommer bland annat följande utbildningar att utvecklas.

- Gemensam ledarskapsutveckling
- Handledarutbildning
- Ledarskapsutbildning för förtroendevalda (utveckling)
- Att skriva opinionsbildande texter (utveckling)